

stubbar uttaneftir

Fekk CSU 75 mill. frá flogverksmiðjuni

18 politískir flokkar í Vestur-týsklandi fóru mánadagin undir valstríðið til samveldistingsvalið tann 3. október. Longu aðrenn stríðið byrjaði av álvara fékk tað nýtt og spennandi innihald við tað, at tann stóri andstöðuflokkurin, Tann kristiliga sosiala Uni-ónin, CSU, er lögð undir at hava fingið sín part frá amerikansku flogverksmiðjuni Lockheed.

CSU sigst at hava fingið 12 milliónir dollar, ið er umleið 75 milliónir kr. Hetta er í samband við, at Vesturtýskland seinast í fimtiárunum fékk sær, Starfighter-flogfor. Tá var núverandi CSU-formaðurin, Franz Josef Strauss, verjumálaráðharri. Tað var hann, sum avgjordi at taka F-104G (G stendur

Franz Josef Strauss, sum keypti tað sokallaða einkju-flogfarið.

fyrir German) fram um onnur tilboð. Tað flogfarið, sum nú er dottið so ofta niður, at tað hevur fingið eyknevnið: «einkju-flogfarið».

Størri eftirlit við kongafamiljuni

Tann hálendska stjórnin avgjordi fyrst í vikuni undir trýsti frá vinstreveinginum at gera eina grundlógarbroyting, ið skal vaksa um eftirlitið við kongafamiljuni. Hetta hendir eftir at Bernard prinsur er skuldsettur fyrri at hava tikið imóti mutri frá Lockheed flogverksmiðjuni.

Carter fremstur

Demokratiska forsetaval- evni, Jimmy Carter, er tann best umtókti av teimum báðum forsetavalevnunum, visir tann seinasta veljarakanningin, sum vikublaðið TIME hevur gjørt. Kortini hevur hann havt eina afturgongd, sum er komin Ford til góðar. Carter er nú 6 pct. framm- anfyrir Ford.

900.000 doyðu

Talið av teimum sum lótu liv við jarðskjálvtan, ið rakti býin Tangshan 28. juli í Kína, er um 900.000, skrivur Hongkong-blaðið Ming Pao.

USA brúkar mest

USA var í 1974 tann størsti orkunýttarin í heiminum. Orkunýtslan hjá USA er uppi á 11,5 tonsnum av kóli fyrri hvønn borgara. Landið, sum lá næst, Canada við 9,8 tonsnum, sum nummar trý kom Czeckoslavakíi við sjei tonsnum, síðan Eysturtýskland við 6,9 tonsnum, Belgia við 6,6 tonsnum, Háländ við 6,2, Australia 6, Svøríki 5,8, Stórabretland 5,5, Sovjet-samveldið 5,3, Island og Danmark við 5,1 tonsnum. Í teimum flestu londunum lá nýtslan niðanfyrir meðalnýtsluna í heiminum, sum er 2,1

Umframt grundlógarbroytingarnar, sum koma einaferð við tíðini, hevur stjórnin ein meiri næran trupulleika at dragast við. Tað er, um prinsurin skal lut-taka í hátíðarhaldinum, tá nýggja tingárið byrjar 21. september. Vanliga situr prinsurin við síðuna av konu síni, drottningini, í hermannabúna.

tons fyrri hvørt fólk. Tølini eru úr hagtalsbókini hjá ST fyrri 1975.

Fyrstu vallyftini hjá FORD

Ford er nú komin fram við teimum fyrstu vallyftunum. Hann vil millum annað fáa til vega dupult so nógvar fritíðarvialundir og almennar baðistrendur. Annars hevur hann sett skrána hjá sær upp í seks punkt:

- 1: Nýggjar møguleikar fyrri arbeiði innan privata sektorin.
- 2: Betri treytir fyrri yvirtøkur av fastari ogn.
- 3: Stovnan av eini sjúkra-trygging, sum ell eru for fyrri at gjalda.
- 4: Nýggj tiltøk fyrri at minka um talið av brotsgerðum.
- 5: Betan um töl í undirvis-ingini.
- 6: Ein betran av fritíðar-møguleikum.

Tað er ikki so lítið av peningi, sum Ford hevur at ráða yvir í valstríðnum. Til-samans hevur hann einar 132 mill. kr. Helvtin skal serstak-liga nýtast til propaganda gjeðnum tíðindastovnarnar serliga til sjónvarpssendingar, hóast Ford ikki er nakað sokallað «skermtrøll».

Búskapurin er besta trumfkorti

Frá lutakasti í trý ár til trý ár við Palme ella Fäldin

Tann 19. september fara svenskarar til val, ið er líka spennandi, sum tað plagar at vera. Spurningurin er, um tann sosialdemokratiska stjórnin hjá Olof Palme, sum er stuðlað av kommunistunum, fer at kunna halda. Tølini frá veljarakanningunum benda ikki á tað. Harafturímóti vísa kanningarnar ein meiriluta í prosentum til borgarligu flokkarnar: Centerpartiet, Folkepartiet og Moderata Samlingspartiet.

Við valið í 1973 var úrslitið, at báðir bólkarnir á Ríkisdegnum fingi hvør sínar 175 limir, sum hevur havt tað lagna við sær, at nógvir avgerðir eru tiknar við lutakasti. Hóast tað hevur gingið gott fyrri svíar seinastu árin, so vilja teir kortini ikki lata eitt lutakast vera avgerandi og hevur Ríkisdagurin tí broytt talið av tingmonnum til 349 frá 350, soleiðis at báðir bólkarnir ikki kunnu fáa sama tingmannatal.

Við seinasta valið fingi sosialdemokratarnir 43,6% av atkvøðunum og VPK 5,3%. Nú verður roknað við, at VPK, kommunistarnir, fáa minni enn 5%, men kortini yvir tæ 4. Um teir borgarligu flokkarnir fáa 48,5% av atkvøðunum, er líkt til, at teir fáa meiriluta í Ríkisdegnum.

Um sosialdemokratarnir og VPK, tann socialistiski bólkurin, fáa yvir 48,5%, er Palme bjargaður. Fær VPK 4,1% skulu sosialdemokratarnir í minsta lagi hava 44,5%, meðan teir kunnu standa seg við 44,1, um VPK fær 4,5%. Soleiðis sær rokniestykkið út.

Val millum socialistar og borgarligar

Forsætismálaráðharrin, Olof Palme, hevur longu framan-undan valstríðnum útnevt høvudsmótstöðumannin og er tað Thorbjørn Fäldein frá Centerpartiet. Olof Palme hevur tvær ferðir noktað at fara í tvíkamp móti nøkrum frá hinum borgarliguflokkunum. Hetta hevur hann gjørt, tí at bæði oddamaðurin í Folkepartiet, Per Ahlmark, og oddamaðurin í Moderata Samlingspartiet, Gösta Bohman, hava sagt so nógv tápuligt, at kjak við teir er óneyðugt.

Svenska valið er veruliga eitt val millum bólkir. Tað snýr seg um ja ella nei til sosialismu. Við øðrum orðum eitt stríð millum lærur. Teir borgarligu oddamenninir hava mana socialista- og kommunistaspøkili fram. Og í Svøríki er tað framanundan góð búskaparlig úrslit.

Stríðið snýr seg kortini ikki bara um lærur, men eisini um dagligan samfelagsbúskap. Og búskapurin er júst besta trumfkorti hjá sosialdemokratunum.

man helt uppá, at lønin ikki var hækkað seinastu fimm árin. Í túsundtali av idnaðararbeiðarum svaraðu aftur og segdu, at tað var hon. Tað visti seg, at Bohman hevði roknað skeivt og so vildi hann kortini ikki gjalda vinnarunum! Bohman er annars figgjarmálaráðharraevni í eini møguligari borgarligari samgongustjórn.

Um hetta sigur núsitandi figgjarmálaráðharrin Sträng: — Kunnu vit hava ein mann, ið ikki letur sína ærisskuld til vinnara, sum figgjarmálaráðharra í hesum landi?

Thorbjørn Fäldein hevur sagt, at undir valstríðnum sigur hann hugsanina hjá Centerpartiet og ikki hjá einum borgarligum bólk. Við hesum sum grundarlag eru tað nógv í Svøríki, ið ikki trúgva uppá eina borgarliga samgongustjórn millum teir triggjar flokkarnar. Men hóast tað kann lata seg gera at fáa eina samgongu millum Folkepartiet og Centerpartiet ella eina Center-minnilutastjórn.

«Blá-gula socialisman»

Tey, sum avgjört roknaðu við einum stjórnskipi eftir valið, eru ikki so heilt viss í síni roknan longur. Størsti meinbogin hjá

Gösta Bohman, Moderata Samlingspartiet, hevur saman við hinum báðum borgarligu oddamonnunum fyrri Centerpartiet og Folkepartiet tikið socialista-spøkili fram sum tað týðningarmarklasta í valstríðnum til svenska Ríkisdagvalið 19. september